

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipue desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2. Varij fines & commoda harum Probationum

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](#)

rum incommodates tolerare; diutius vero exercere officia humilia, contemptibilia domestica, qualia sunt seruire in culina: ac denique praeac rudes Christianam doctrinam docere; & suo tempore alia actiones ministeria praestare, quando sunt Sacerdotes, & ad ea praestanda talentibent. Hac enim ratione omnia exseriuntur quae in decursu vite sumuntur: & tum ipsi aduentant, ad quid tractandum maiorem sentiant factum ipsum. Societas maiorem ipsum notitiam acquirit, sibi que facit. Neque tres anni censendi sunt tempus longum, ad has Probationes (ut infra dicetur) Nabuchodonosor Regis tres annos constituerit, ut instrumenta instituerentur per eis, qui postea starent in conspectu ipsius. Et Christus Dominus noster deduxit secum Apostolos & septuaginta duos discipulos permanentem: quod tempus fuit quasi tyrocinium eorum in ipsius schola; & eam tempore eos probauit, & instituit missiones per confinias, & sensim illos insinuabat in ihs, quae post aduentum Spiritus Sancti (quae fuit quasi Professio eorum solennis) essent facturi.

§. 2. Variae fines & commoda harum Probationum.

EX DICTIS licet cognoscere varios fines, ad quos haec Probationes diriguntur; & commoda, quae ex eis proueniunt. Primum sunt pauldante insinuatus: ad excludendos scilicet a Religione fascinata eos, qui non sunt ad illam apti; admittendos vero ac retinendos aptos, sufficientia habentes talita; Quorum utrumque est valde necessarium: neque noceret, admittere ac retinere verè non vocatos, nec dotes requirit habentes pro Religione; atque eas habentes excludere. Cum dixerit Salvator noster: Omne quod dat mihi Pater, ad me veniet: & eum, qui venit ad me, eniciam foras. Neque tamen contra hanc Christi sententiam fit, cum excludatur aliqui habentes vera Religionis desideria inspirata; si tamen aliud res & talenta necessaria illis desint, aut impedimentum aliquod habeantur, aut morale, ex plurimi culpa, aut sine ea: propter quod sicut inhabent ad Religionem. Nam huiusmodi desideria, ut supra est dictum, solum communicantur, ut cupientes & querentes rem aedem piam & gloriolam, ritum suum promoueant. Nam & ipse metu Salvator & huius rei nobis exemplum: cum a sua schola reiecit non solum sibi illum, qui non in recto fine & intentione dicebat ei: b. sequar te quoniamque series; sed etiam hominem illum, a quo c. Damonum Legionem elecerat: qui negavit vestimento inducere, que in domo manebat, sed in monumentis. & cum catenis vinciebatur, & corporis ruptus vinculis agebatur a Demonio in deserta: hunc inquam, etsi pia actio intentione ac desiderio rogaret, ut cum ipso Christo esset: d. dimisit tamen eum Iesus, dicens: redi in domum tuam & narras, quanta tibi fecit Deus. Et quavis Christus Dominus noster multas ad id causas, quas sancti adferunt, habent.

Daniel. 15.
infra 6. 10.

a. Ioan. 6. 37

Ca. 3. ad finem.

b. Lue. 9. 57
c. ca. 8. 3.

d. Mar. 5. 19.
Non admisit eum.

tamen esse potuit h.e.c: vt nos doceret aliquos habentes bona desideria, cum
in schola Religionis sequendi, posse tamen non admitti, eò quod aliquibus
defectibus laborant, propter quos non expedit, eos in tali schola versari;
et præstat, e.o.s Deo in sæculo seruire.

TRANSEAMVS nunc ad alios fines & commoda valde honorifica & glo-
ria, quæ per huiusmodi Probationes queri, & obtineri possunt: quatum
summa refert S. Ioannes Climacus, sicut accepérat à S. quodam Abbate:
Avende inquit pater: quemadmodum crudelitatis effet, clivienti parvulo
panem ex ore extrahere: ita ingens & cruentum adfert sp̄iritualis Patet,
ut regendarum animarum cura incurrit, nisi sollicitè curerit, dare semper
illis occasiones, in quibus coronas omnes sibi comparent, quas iuxta vires
iusti obtinere possunt; eriam si ad id opus sit, ignominias, & contemptus ad-
miserit; & præcepta proponere rerum asperatum, abiectarum, & qua pœ-
nam aliquam inferant, Priuat enim eos tribus ingentibus commodis: mag-
no scilicet augmento virtutum ac meritorum, que his probationibus sibi
comparent; & profectu ac vtilitate, quam remissioribus alijs adferrent he-
cōcis suis exemplis; & feruore constantiaque, quam in virtutibus lensim
acqüirent. Nam hoc modo tentationum remoto, solent illi fieri negli-
gentiores, ac desides, existimantes, se iam esse perfectos. Quemadmodum
cum pinguis ac fœcundus ager, qui solet copiolos fructus proferre: si ordi-
naria cultura & irrigatio desit, facile euadit sterilis, & vepres, spinasque
producit: ita qui talenta habent ad magnas virtutes exercendas; si hoc ex-
ercitium & subsidium gubernatoris eis desit, facile in multas culpas, & im-
perfectiones labuntur. Neque est cur ex pusillanimitate ab eis, hac ratione,
tentandis retardetur: quasi vereatur, ne in huiusmodi temptationibus illi desi-
cant. Si enim illæ prudenter & cum amoris spiritu adhibeantur subditis,
qui habeant verum in virtute proficiendi desiderium: nunquam suum dese-
derant pastorem, memores sententia illius Apostoli, qua dixit: emhil posse ip-
sum separare a charitate, que est in Christo Iesu.

Ad H. & C. fetuentes suum que profectum zelantes, solent ipsosmet suos
Prelatos, & Magistros urgere; ut ipsos tentent, probentque in rebus maiori-
bus: ne commidis huiusmodi priuinentur: Eum in modum, quo Daniel e-
iusdem socij cupientes fenienciam quandam seruare abstinentiam, quam eo-
rum Prepositu admittiebat, dixerunt ei: Feniens nos seruos tuos diebus decem, &
deinceps nobis legumina ad vescendum, & aqua ad bibendum: & contemplare vul-
nus nostrum: & ipsa experientia disces eos meliores & corpulentiores esse gra omni-
pueri, qui vescuntur cibo regio.

Et idem Sanctus Ioannes Climacus refert de quodam viro cui nomen Ilidorus, petente ab Abate habitum Religionis: cui Abas dixit: si

e Rom. 8. 35

f Dan. I. 12.

cui no-
Supra

reuerâ Christiiugum tollere decreuisti, volo, vt ante omnia, te obediens laboribus exerceas. Cui ille: sicut fabro ferrum subiectum est: ita & ego ipsum obedientia tua expono; vt quod libuerit tibi, mecum agas.

*Ex Cas. I. 4.
c. 24.*

*Lib. 4. c. 23.
Gradu. 4.
Commoda
talis pro-
bationum.*

*Tom. 2.
Tria 2. c. 2.*

In hunc finem Patres antiqui seuerioribus vtebantur. Probationibus interdum enim asperius subditos, etiam innocentes reprehendebant; quicquid ad id apparentem aliquam occasionem. Interdum ob leuissimas quicquid culpas, confundit imponebant graues penitentias, iniungentes nunc open quae videbantur non satis ad rem; numerus, quae illorum vires excederent: quam cum subditi aggredierentur, ipsi eos reprehendebant, aut tanquam inoribus notabant, quod ea fuissent aggressi. Aliquando illis negabant, qua periret etiam cu ratione consentanea videretur, aut illos permittebat diu stare, aut teatere, expectantes responsum: quod tamē ipsi non dabant, imo nec verbis eis loquebantur. His probationibus faciebant superiores, ut subditos crederet in humilitate, & Patiētia; in Obediētia, & abnegatione proprii iudicii, voluntatis, & sequebantur ex eis felices affectus: eō quod Prælati, vtpotentiū valde prudētes, metiebantur tentationes; easq; ad subditorum capacitatē accōmodabant: vt tam ab ipsis, quam à reliquis aspicientibus, exempla hanc approbarētur. In hunc finem multos casus referunt Cassianus & S. Ioannes Chlmacus: Qui inter alia refert vnum de quodam Monacho, qui vocabatur Abbacirus, qui valde fuit probatus, & exercitatus à Patribus: & in hora mortis dixit omnibus adstātibus: gratias ago Domino, & vobis Patres, quod me ad salutem meam tentasti: hac enim ex cauâ immunis à tentatione Dæmonum haec tenus mansi. Et hoc ipsum est aliud ingēs commodum: quod ex his Probationibus prouenit; illæ enim impediunt tentationes Dæmonum: finit quod nō audeat illos tentare, quos videt adeò strenuos in illis pugnis, quae suis superioribus habet, siue quod Christus Dominus noster non permittit illis, ut tales milites aggrediantur: quia contētus est labore illo tolerandis Probationes; ex quibus easdē colligunt utilitates, quae ex tentationibus hostiū nostrorum accipi solent; aut deniq; quod qui probantur, adeò occupantur in tolerandis conflictibus cum hominibus: vt non sepe effundant ad alios cogitāda, quae ipsis adferant tentationes. Quē admodum pruenit cuidam Monacho valde tentato, & afflito à spiritu fornicationis: & cum eius Abbas cerneret, eum non proscire, adhibitis ab ipso remedij: iussit occulere: vt telo Monachi iniurijs & oneribus valde molestis ac grauijbus eū persequeantur, & affligent. His igitur pugnis ab hominibus prouenientibus, euangelium illæ, quas cum carne propria & Dæmonibus habebat. Denique hauiimus di Probationes, quasi experientiae sunt, quae docent, exercent, & apto trident milites CHRISTI tempore pacis: vt, cum Dominus permisit Dæmonem & mundo eos oppugnari, dexteris sint in pugnando. Neque de-

strenuos spiritualis huius militiae Duces in his experientijs incurios esse, pricipue cum Tyronibus; sed in hac arte decet eos imitari, quod Dominus noster cum suis seruat electis, similibus eos exercens Probationibus: ut proximo capite dicetur.

CAPUT V.

RATIO QVA DEV S DOMINVS NOSTER ob excelsos valdeq; utiles fines, iustos viro tentat, ac probat. Simil docent Pralatos eandem rationem suos subdui ex exercendi.

DO MIN V S etiam noster per seipsum solet Electos suos tentare, ac probare in magnum ipsorum bonum, & ob magnæ suæ gloriæ fines. Quamuis quod ipse sit sapientia infinita, noueritque a quid si in homine: non tentat, vt nouam habeat eius notitiam aut experientiam; sed vt alij, qui id ignorant, eiusdem rei consci fiant. Quare S. Ioannes referens Christum Dominum nostrum, volentem cibare quinque hominum milia in deserto: interrogasse Philippum: b vnde ememus panes ut menducemus h[ab]et? hoc autem dicebat tentans eum: Ipse enim sciebat, quid esset factum. Ea enim interrogatione volebat, ipsum, paruam suam fidem prodere. Deinde, cum idem Dominus sit summa bonitas, non potest tentare impellendo ad aliquid mali, aut ob finem malum. Et in hoc sensu dixit S. Iacobus apostolus: c Deum non esse tentatorem malorum: & ipsum neminem tentare, impellendo scilicet ad aliquid mali. Quod si huiusmodi tentationes in Scriptura facit ipsi attribuuntur: id fit, quia iuste illas permittit, vt fidelitas, & auctor noster erga ipsum manifestetur, vt suo loco est dictum. Sed praeter haec tentat etiam iustos per seipsum in rebus bonis, sed valde asperis ac difficultibus; dirigens eas magna sua prouidentia ad fines magis præcipuos, quos proximo capite insinuauimus. Quorum suuamam Sapientis posuit cum dixit: d Deum tentauit iustos & inuenit illos dignos, & tanquam aurum in fornace probavit eos, & quasi holocausti hostiam accepit illos. Sunt enim huiusmodi tentationes iustis quasi caminius, ex quo prodeunt à culpi: & imperfectionibus magis purificati elegantiores & in omnibus virtutibus splendidiores. Eadem sunt etiam quasi ignis, quo suo Creatori perfectissimum sui ipsorum holocaustum offerunt consumentes propriam voluntatem, honorem salutem, ac vitam; nihil proprii sibi reseruant; qui splendore auri accensæ charitatis suæ, & excellissimo lumen holocausti odore recreant, & corroborant, rapiuntq; in admirationem fideles; & exstimulant ad glorificandum Deum, qui tales eis edeat virtutes & animum spiritumq;; incipiunt ad eas imitandos. Illi autem

a Ioann. 2, 15

b Ioann. 6, 6.

c Iacob. 1, 13

d Deuter. 8,

e Gen. 11, 3,

Tom. 2. Tra-

z. 6, 2.

f Sapient. 3, 5

g Similitudi-

nes.